

„Contrabasul la superlativ”

În cadrul Festivalului Internațional *Vara Magică*, ediția a XII-a, în data de 26 iulie, a avut loc un concert-eveniment aparte purtând titlul „Contrabasul la superlativ”. Cei patru soliști ai serii: Andreas Ehelebe, Felix Leissner, José Trigo, Stanislau Anishchanka, foști studenți ai profesorului Dorin Marc la Academia de Muzică din Nürnberg, au fost acompaniați de Orchestra Națională Simfonică a României, dirijor: Cristian Mandeal. În această seară, am ascultat Johannes Matthias Sperger, Concertul nr. 15 în Re major, Giovanni Bottesini, Concertul nr. 1, în fa diez minor și Concertul nr. 2, în si minor, Nino Rota, *Divertimento concertante*.

Dorin Marc, cu o activitate profesională impresionantă, recunoscut ca fiind unul dintre cei mai importanți profesori din lume, în programul de sală afirmă următoarele: „A investi în generațiile viitoare și a nu lăsa să se piardă valorile trecutului sunt convingerile mele care m-au condus și m-au călăuzit pe drumul pedagogiei. Experiența mea solistică și orchestrală în strânsă legătură cu marea mea dragoste și fascinație pentru acest instrument, contrabasul, au fost factori care m-au îndemnat să mă implic în profesie cu multă dăruire și cu maximă responsabilitate”.

Dorin Marc (n.1958), după absolvirea Liceului de Muzică clujean, la clasa profesorului Nicolae Popa, studiază la Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu” din București, la clasa profesorului Ion Cheptea. Între anii 1981-1992, este membru al Filarmonicii „Transilvania” din Cluj-Napoca, în paralel, între 1987-1992, este contrabasist principal în *Orchestra Internazionale d’Italia*. Din 1992, este contrabasist principal al Orchestrei Filarmonicii din München.

Între anii 2003-2023, ocupă postul de profesor la Academia de Muzică din Nürnberg.

Dorin Marc este deținătorul unor prestigioase distincții, precum: în 1977 și 1979, premiul I la edițiile concursurilor naționale, în 1978, medalia de bronz la *Concours de Genève*, în 1979, locul III la *Internationalen Instrumentalwettbewerb Markneukirchen* și premiul special al juriului la *Internationalen Musikwettbewerb der ARD* (München), în 1981, premiul I la *Internationalen Instrumentalwettbewerb Markneukirchen*, în 1983, medalia de argint la *Concours de Genève*, în 1985, locul II la *Internationalen Musikwettbewerb der ARD*. În 1991, la Mittenwald, Germania, obține pe lângă premiul I, statutul de membru pe viață al Societății Internaționale a Contrabasiștilor. În același an, lansează un disc la Electrecord, cu cvartetul de contrabași *Mobile*.

Concertul nr.15, în Re major, de Sperger a fost interpretat de Andreas Ehelebe, născut în 1994 în Wernigerode. Ehelebe începe la 11 ani studiul contrabasului cu Andreas Nettels și profesorul Frithjof-Martin Grabner, continuând din 2013 cu profesorul Dorin Marc la Academia

de Muzică din Nürnberg. A fost membru al Academiei Karajan a Filarmonicii din Berlin, unde timp de doi ani l-a avut ca mentor pe contrabasistul principal Janne Saksala.

Andreas Ehelebe este laureat cu premiul întâi al concursurilor internaționale Markneukirchen și Johann Matthias Sperger. Este un colaborator apreciat al mai multor orchestre de vârf din Germania, cum sunt Filarmonica Berlin, Orchestrele Simfonice Radio din München, Stuttgart, Hamburg, Leipzig, precum și Orchestra Simfonică Germană Berlin și Orchestra Simfonică Bamberg. Din 2020 este contrabasist principal la *Sächsische Staatskapelle* Dresda, unde la rândul său este mentorul tinerilor contrabasiști în cadrul Academiei Giuseppe Sinopoli. Se dedică cu succes și carierei pedagogice din 2022 la Academia de Muzică și Teatru „Felix Mendelssohn-Bartholdy“ Leipzig.

Muzica lui Sperger se integrează perfect în perioada clasicismului. Interpretul a avut în vedere pe tot parcursul lucrării, obținerea unui sunet de calitate, precum și redarea exactă din punct de vedere ritmic a textului muzical. Are un vibrato regulat și echilibrat, care s-a evidențiat în miscarea secundă a Concertului. Articulațiile de la mâna dreaptă sunt foarte bine controlate și folosește culorile potrivite lucrării. Diferențierile dinamice au fost realizate cu mare succes, prin amprenta sa timbrală specifică.

Concertul în fa diez minor și Concertul în si minor de Giovanni Bottesini sunt cele mai dificile și solicitante creații concertante din repertoriul contrabasului din perioada romantismului muzical.

Concertul nr.1 în fa diez minor a fost interpretat de Felix Leissner, născut în anul 2002, care a început studiul contrabasului la vârsta de 9 ani, la Augsburg. Și-a continuat studiile universitare la Academia de Muzică din Nürnberg, la clasa profesorului Dorin Marc. Este laureat al concursului internațional din Schwerin. În 2020, a obținut o bursă de studiu de la fundația

Studienstiftung des Deutschen Volkes. La vârsta de 19 ani, în anul 2021, obține prin concurs poziția de contrabasist principal în orchestra simfonică *Gewandhaus Leipzig*.

Leissner a valorificat chiar în prima parte a Concertului, disponibilitățile tehnice ale contrabasului, folosind un ambitus de peste patru octave, invitând la o atentă nuanțare agogică. În partea a doua, interpretul a reușit să ne surprindă cu o timbralitate aparte, care constituie un factor determinant în realizarea actului interpretativ. Ultima parte se bazează pe virtuozitate tehnică. Orchestra a reușit să acompanieze cu un rafinament aparte sub bagheta maestrului Cristian Mandeal.

Arhitectura *Concertul nr.2 în si minor* urmărește structura concertului clasic. Interpretul acestui Concert în seara aceasta a fost José Trigo, născut în 1997, în Portugalia, într-o familie de muzicieni. La 11 ani începe studiul contrabasului cu Prof. Alexandre Samardjiev. Studiază apoi la Academia de Muzică din Mannheim cu profesorul Petru Iuga și continuă studiul la Academia de Muzică din Nürnberg cu profesorul Dorin Marc. Încă din perioada studiului, acumulează experiență de orchestră ca membru al Orchestrei de Tineret a Uniunii Europene și al Orchestrei de Tineret Gustav Mahler. În perioada 2018/2019 este academist la Orchestra Simfonică a Radiodifuziunii din Köln (WDR) și membru al Orchestrei de Cameră Europene.

José Trigo este laureat al mai multor concursuri internaționale: Sergei Koussevitzky 2016 premiul întâi, Giovanni Bottesini 2017, premiul al doilea, Johann Matthias Sperger 2022, premiul al doilea și la *Internationalen Instrumentalwettbewerb Markneukirchen* 2023, premiul întâi. Din aprilie 2019, este membru al Orchestrei Simfonice a Radiodifuziunii Bavareze, unde din 2022 ocupă postul de al doilea solo-contrabasist. Tot din 2022, este asistent la Academia de Muzică din Mannheim.

Dirijorul serii, Cristian Mandeal, a luat în toate părțile Concertului, tempouri care l-au ajutat pe interpret să pună în valoare cantabilitatea temeii întâi și să realizeze salturile mari în interiorul pasajelor. Interpretul a folosit o dinamică suficient de consistentă, dar care a și lăsat loc unei evoluții pe măsura spiritului avântat pe tot parcursul lucrării. Trigo a avut un control foarte bun asupra vitezei și presiunii arcușului. Tema secundară era realizată cu o expresivitate de cea mai pură factură romantică. În cadență, putem să apreciem calitatea sonoră și timbralitatea instrumentului, Coda părții întâi a fost realizată cu mare virtuozitate. Evidențierea frumuseții mișcării a doua a fost ajutată de acompaniament, care prin scriitură poartă un dialog cu diferite voci din orchestră. În această parte, era justificată realizarea unui vibrato rotund și intens în coerență expresivă cu sensul melodic al discursului. Interpretarea părții a treia s-a bazat pe tehnicitate. Acest Concert cu teme generoase, atât ca extensie, cât și ambitus, deosebit de inspirate, se înscrie în lista celor mai apreciate lucrări ale Romantismului din repertoriul contrabasului.

Ultima lucrare din această seară a fost *Divertimento Concertante* în patru părți, interpretat de Stanislau Anishchanka. Născut la Minsk în Bielorusia, a studiat violoncel la Gimnaziul de Muzică din orașul său natal, după care continuă studiul contrabasului la Conservator la clasa profesorului Nikolai Krivosheev. Între anii 2004-2009, continuă studiile la Academia de Muzică din Nürnberg la clasa profesorului Dorin Marc.

Este laureat la mai multe concursuri naționale în Bielorusia, precum și la Concursul Internațional din Brno, Cehia, unde a obținut premiul întâi și laureat cu premiul al doilea la Concursul ARD München. A fost angajat la Orchestra de Cameră Heilbronn, după care obține postul de contrabasist principal la Opera din Stuttgart. Din anul 2009 este contrabasist principal al Orchestrei Simfonice a Radiodifuziunii din Köln iar din 2014 este și profesor la Academia de Arte din Detmold. Stanislau Anishchanka este prezent pe multe scene în Europa ca solist și este partenerul Cvartetului Michelangelo, al Cvartetului Ayryn precum și membru al Trioului Astor.

Încă de la intrarea pe scenă a lui Stanislau Anishchanka, s-a văzut experiența de solist. Lucrarea lui Nino Rota poartă elemente din propria muzică de film prin melodicitatea frazelor muzicale, dar observăm elemente tehnice din muzica lui Prokofiev. Solistul Anishchanka prin virtuozitate și calitățile lui tehnice a reușit să redea caracterul improvizatoric cu care a impresionat atât contrabasiștii profesori și interpreți prieteni invitați de Dorin Marc, cât și ascultătorii prezenți în sală.

Apreciem elasticitatea tempourilor în care Anishchanka a reușit să interpreteze într-o viteză care să permită o articulare pregnantă a formulelor ritmice, precum și a pasajelor de virtuozitate. În partea lentă a Divertimentoului, solistul a valorificat *vibrato* în cele mai nuanțate forme de expresie ale sale. În ultima parte, Anishchanka a demonstrat că din punct de vedere tehnic și interpretativ este la un nivel foarte înalt.

Orchestra a răspuns cu promptitudine intențiilor dirijorului Cristian Mandeal cu o experiență și o carieră impresionantă care nu necesită prezentare în mod deosebit pentru iubitorii muzicii din România.

La sfârșitul concertului, cei patru interpreți au mulțumit publicului care a aplaudat în picioare, cu Ciacona de Johann Sebastian Bach, transcrisă pentru patru contrabasuri.

Róbert Vilmos György

Lect. univ. dr., prim-contrabassist